

MAGYAR GYÁRIPAR

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének lapja

KÖZÉP-EURÓPAI KONVERGENCIA:

lassú folyamat vagy valami más?

10. oldal

**Magyar vezérigazgatók
a kilátásokról, nyolcadszor**

3. oldal

**Öt megatrend, ami
a munka világát alakítja**

9. oldal

**Lekerült a napirendről
a közösségi digitális adó**

15. oldal

TARTALOM

AKTUÁLIS

Úgy működik a gazdaság, mint egy lendkerék 2

FÓKUSZBAN

Lassuló növekedés: erősebb fókusz a belső folyamatokra 3

Több mint hétéves mélyponton az ifó világgazdasági hangulatindexe 7

NAPIRENDEN

Igazságot az Y generációnak! 8

Öt megatrend, ami a munka világát befolyásolja 9

HAVI ELEMZÉS

A közép-európai konvergencia folyamat, avagy a felzárkózás kezdete? 10

EURÓPAI UNIÓ

Lekerült az EU napirendjéről a digitális adó kérdése 15

Aggodalom a kínai telekommunikációs cégek jelentette kockázatok miatt 16

Innovatív kezdeményezéseket segítő tanácsot hozna létre az EB 17

Elutasították a pénzmosásban érintett országok európai uniós listáját 17

Újabb milliárdos büntetés a Google-nak a versenyszabályok megsértése miatt 18

Tíz újabb ország az adóparadicsomok feketelistáján 19

Kulcságzatokban nő az EU-n kívüli cégek aránya 19

KÖNYVJELZŐ

A világ valutarendszere 20

A MAGYAR GYÁRIPAR az MGYOSZ hivatalos havilapja

Kiadja a Munkaadók és Gyáripárosok Országos Szövetsége

Szerkesztő: Kocsi Ilona

Szerkesztőség:

1054 Budapest, Széchenyi rakpart 3.

Telefon: 06 (1) 474-2041

E-mail: mgyosz@mgyosz.hu

Internet: www.mgyosz.hu

Layout és képszerkesztés: Csávás Viktória

Hirdetésfelvétel: klajko@mgyosz.hu

Telefon: 06 (1) 474-2041

ISSN: 1219-6193

„Kettészakadt a gazdaság. A magyar cégek és a multik közötti technológiai, termelékenységi különbség megmaradt”

Dr. Orosz Csaba,

a Horoszcóop Kft. tulajdonos-
ügyvezetője, az MGYOSZ alelnöke

Úgy működik a gazdaság, mint egy lendkerék

Minden év elején érdeklődéssel figyelem, milyen jövőt jósolnak a kutatók, hivatásos előrejelzők, s mit mond a szakma. Most szinte egybehangzóak az állítások: növekedési fordulat van a láthatáron, lassulás várható, amire célszerű időben felkészülni. Ezt mondják a vezérigazgatói felmérés résztvevői is.

Mérnökként gyakran eszembe jut, hogy a gazdaság úgy működik, mind a lendkerék. A korábbi lendület még sokáig mozgásban tartja, aztán lassan lassul, s végül megáll. A kerék tömegétől, méretétől függ, hogy a korábban pörgésre fordított energia meddig tart ki. Viszont ez a folyamat fordítva is hasonlóan megy végbe: a gyorsítás se megy látványosan, csak lassan nő a sebesség. Azt gondolom, így lesz ez a növekedéssel is. Vagyis a folyamatos változásban is lenne idő a felkészülésre. Ha képesek vagyunk rá...

A világban élő több mint 7,5 milliárd emberből úgy másfél milliárdan élnek megfelelő, vagy kifejezetten jó színvonalon. A többieknek még harc folyik a jobb életért, ami hajtja a gazdaságot is. Általában a fejlett országokban sikerült úgy fejlődni, hogy az életszínvonal kellően kényelmes létezését biztosíthat. Ez azzal a következményekkel jár, hogy az itt élők – tisztelet a kivételnek – már nem is akarnak annyit dolgozni, mint korábban, és a munka típusát is megválogatják. Ezekben az országokban munkaerőhiány alakul ki, ami akadályozza a fejlődést, ha nem tudják külföldről pótolni a hiányt, vagy nem alakulnak ki olyan technológiák, amelyek helyettesíthetik az embert.

Magyarországon is jelentős a munkaerőhiány. Ennek oka nem feltétlenül a magas életszínvonal, hanem inkább demográfiai tényezők állnak a háttérben, s az, hogy mi pótoljuk a fejlett országok emberhiányát. Az embert helyettesítő technológiáktól általában messze vagyunk, hiszen még a meglévő gépek, eszközök karbantartása, javítása, pótlása sem megoldott. Részben mert hiányoznak a szükséges szakemberek. A hiány felfelé hajtotta, hajtja a béreket. Ez ideig-óráig elégedettséget szül, ám egy idő után újra kezdődik a bérkövetelés. A gondot az okozza, hogy ezzel messze nem tart lépést a produktivitás.

Tehát ha a jövőről beszélünk, akkor én nem feltétlenül a növekedés lassulásától tartok, hanem saját magunk versenyképtelenségétől, ismét csak tisztelet a kivételnek. S bár itt vannak a nagy világcégek, ám jelenlétük csak jelzi: kettészakadt a gazdaság. A magyar cégek és a multik közötti technológiai, termelékenységi különbség ugyanis továbbra is megmaradt. Az elmúlt 30 év nem volt elég e fejlettségbeli különbség csökkentésére. Ez az, ami engem aggaszt, ha a jövőbe nézek.

LASSULÓ NÖVEKEDÉS, erősebb fókusz a belső folyamatokra

A vezérigazgatók 92%-a szerint nehezebb lett megfelelő munkaerőt találni az elmúlt egy évben

Az egy évvel korábbi szinthez képest visszafogottabb a bizakodás a világ- és a helyi gazdaság növekedési ütemével kapcsolatban a vezérigazgatók körében. Ennek ellenére a saját cégük sikereit illetően továbbra is magabiztosak a vezetők, mindezt a működési hatékonyság növelésével, innovációval és az emberi erőforrás bővítésével kívánják elérni. Világszerte és Magyarországon is konszenzus van az adatok döntéshozatalban játszott meghatározó szerepéről, azok minőségével és teljeskörűségével viszont csak kevesen elégedettek. A mesterséges intelligenciára úgy tekintenek, mint ami öt éven belül jelentősen megváltoztatja majd az üzleti tevékenységet. A PwC Magyarország felmérésének szakmai partnere az MGYOSZ.

A PwC Magyarország munkatársai nyolcadik alkalommal kérdezték meg és összegezték a hazai vállalatvezetők véleményét, partnerségben a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségével (MGYOSZ). A személyes megkérdezésen alapuló magyar kutatással párhuzamosan a PwC világszerte közel 1400 vállalatvezetővel készített interjút. A nemzetközi és a magyar vezetők tervei, az általuk képviselt stratégiai irányvonalak így összehasonlítva is megismerhetőek.

A NEMZETKÖZI FELMÉRÉS

A PwC 2018 szeptembere és októbere között 91 országban 1378 vezérigazgatóval készített interjút. A mintát a nemzeti GDP-vel súlyozták annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi jelentős régió cégvezetőinek véleményét méltányosan tükrözze. Az interjúk 10%-a telefonon, 73%-a online és 10%-a postai úton vagy személyesen került lebonyolításra. A cégek 48%-a 1 milliárd dollár vagy afeletti bevétellel rendelkezik; a cégek 36%-ának volt 100 millió és 1 milliárd dollár közötti a bevétele; 15%-uk bevétele nem haladta meg a 100 millió dollárt; 59%-uk volt magántulajdonban.

„A 2018 végén készült adatfelvétélből kirajzolódik, hogy a megkérdezettek világszerte és Magyarországon is bizakodóak a saját bevételeikkel kapcsolatban, a világ- és a helyi gazdaság növekedésének ütemébe vetett hitük azonban megingott. 2019-ben Magyarországon tíz vezetőből kilenc, a világban tizből nyolc a saját cége bevételeinek növekedését prognosztizálja” – hangsúlyozta Dr. Koncz Barbara, a PwC Magyarország adó- és jogi tanácsadási üzletágának igazgatója a felmérés bemutatóján.

TERVEK 2019-RE

A legtöbben elsősorban működésük hatékonyabbá tételében gondolkodnak Magyarországon (87%) és globálisan is (77%). A világszintű kutatás eredményei alapján a második legnépszerűbb terv az organikus növekedés (72%), amit egy új termék bevezetése (is) támogat (62%). Magyarországon az organikus növekedés (51%) előtt szerepel a tervek között az új termék vagy szolgáltatás piacra dobása (56%).

„Úgy tűnik, a saját teljesítménybe vetett hit alapja a folyamatok optimalizálása, az innováció és az emberi erőforrás bővítése. Azt gondolom, hogy ez a jelenlegi, prosperáló időszak ösztönző egy vezető számára, és kiváló lehetőség a cselekvésre, konkrét lépések megtételére. Bár már látszanak a viharfelhők, egyáltalán nem késő felkészülni, megerősíteni a vállalatokat” – vélekedett Dr. Lócsei Tamás, a PwC Magyarország 2018 júliusában kinevezett vezérigazgatója.

FONTOS CÉLPIACOK

A kereskedelmi konfliktusok nemzetközi szinten már éreztetik hatásukat, világszerte a vállalatvezetők 70 százaléka jelezte, hogy ezek

aggasztóan hatnak az üzletmenetükre. Ennek megfelelően jelentősen csökkent a korábban népszerű célpontok, például az USA és Kína súlya. Magyarországon még nem látszik ilyen erőteljesen a növekedést nyújtó piacok átalakulása, jelentősebb visszaesés nélkül továbbra is Németország, Románia és az Egyesült Államok vezetnek a listán.

VÁLTOZÓ AGGODALMAK

Globálisan alig van olyan üzleti vagy politikai tényező, amelynek súlya a tavalyi évhez képest növekedett volna a vállalatvezetőket aggasztó problémák listáján. Világszerte is a szakemberhiány (79%-ot aggaszt) került a dobogó legfelső fokára, ezt a geopolitikai bizonytalanság (75%) és a túlszabályozottság (73%) követik.

Magyarországon a szakemberhiány mögött második helyre ismét a generációs probléma került, a vállalatvezetők 83%-át foglalkoztatja a munkaerő változó demográfiai összetétele. Harmadik helyen a munkavállalói juttatások (72%) és a túlszabályozottság (71%) lényegében egyforma súllyal szerepelnek. Hazánkban az árfolyamok ingadozása felett érzett aggodalom mértékében történt a legnagyobb elmozdulás: ez most már a magyar vállalatvezetők 63%-át érinti, szemben a tavalyi 46%-kal. Tizenhat százalékponttal több magyar döntéshozó tart az éghajlatváltozás hatásaitól, és 15 százalékponttal emelkedett a kiszámíthatatlan energiaköltségek miatt nyugtalankodók aránya.

MIT JELENT A MUNKAERŐHIÁNY ÉS HOGYAN KEZELNÉK EZT?

A vállalatvezetők a munkaerőhiány káros következményeként elsődlegesen az emberierőforrás-költségek növekedését, az ügyfélélmény minőségének romlását és piaci lehetőségek elszalasztását, illetve az innovációs képesség visszaesését jelölik meg. Ebből fakadóan a növekedési célkitűzések megvalósulását globálisan a vállalatvezetők 44%-a, Magyarországon 37% látja veszélyben.

Magyarországon a vezérigazgatók 92%-a számolt be arról, hogy nehezebb lett megfelelő munkaerőt találni az elmúlt egy évben. A legtöbbet – minden negyedik vezető által (27%) – említett megoldás a hiányzó készségek pótlására a felsőoktatással történő szoros együttműködés és onnan utánpótlási csatorna kiépítése. A belső, munkahelyi átképzésben 23% bíz, és minden ötödik vezető a

Milyen tevékenységeket tervez végrehajtani a következő évben?

(az adott tevékenységet tervezők aránya, több válasz is adható)

Milyen hatással van a szakemberhiány a növekedési kilátásokra?

(az adott atást választók aránya, több válasz is adható)

Dr. Futó Péter, Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének elnöke

„A magyar oktatási rendszernek igazodnia kell az élet gyors változásaihoz, azaz a gyerekeknél a képességfejlesztésre kell helyezni a hangsúlyt, emellett az angol, a matematika és az informatika tantárgyak oktatását kell kiemelten kezelni”

versenytársaktól való csábítást tartja még jó eszköznek (19%). A világban ugyanakkor nem ennyire szórt a vállalatok megoldási mintázata: majdnem minden második cég a belső átképzésekben látja a megoldást (46%).

„A szakképzési rendszer átfogó reformja időszerű és kiemelten fontos, hiszen ez nagymértékben befolyásolja a munkaerő-piaci változásokat és hozzájárul a versenyképesség fenntarthatóságához” – minderről Dr. Futó Péter, a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének elnöke beszélt a vezérigazgatói felmérés sajtótájékoztatóján. Az MGYOSZ egy országos szakmai roadshow keretében megismerte a szakképzés elismert szakértőinek állásfoglalását, illetve országsszerte a megyeszékhelyeken konzultációkat folytatott a cégek, a szakképző intézmények, szakképzési centrumok vezetőivel és hallgatóival. Az MGYOSZ ezután egy komplex programot dolgozott ki a szakképzési rendszer megreformálására. Az MGYOSZ elnöke hangsúlyozta: fontos, hogy a cégek és a gyerekek érdekeltté váljanak a szakképzésben, s ne nyűgnek, kényszernek tekintsék. Ez többek között úgy teremthető meg, ha például a tanulók az első naptól kezdve kvázi fizetést is kapnak. Dr. Futó Péter hangsúlyozta, a magyar oktatási rendszernek igazodnia kell az élet gyors változásaihoz, azaz a gyerekeknél a képességfejlesztésre kell helyezni a hangsúlyt, emellett az angol, a matematika és az informatika tantárgyak oktatását kell kiemelten kezelni. A vezérigazgatói

felméréshez kapcsolódva az MGYOSZ elnök egy viccet mesélt annak érzékeltetésére, hogy sok múlik azon, milyen attitűddel kezeljük a változásokat: Mi van a pesszimista sírjára írva? Na ugye, megmondtam...”

VAN-E ELÉG ADAT A DÖNTÉSEK TÁMOGATÁSÁHOZ?

Az adatok értékére vonatkozóan konszenzus mutatkozik a vállalatvezetők körében: cégük hosszú távú fennmaradása érdekében szinte mindenki használna adatokat. Az elmúlt évtizedben lezajlott költséges informatikai beruházások ellenére azonban a vezérigazgatók arról számoltak be, hogy továbbra sem jutnak hozzá a döntések meghozatalához szükséges átfogó adatokhoz. Ez alól kivételt csak a pénzügyi adatok képeznek, Magyarországon 51% tartja teljeskörűnek a rendelkezésre álló információkat ezen a területen. A többi adat esetében rendre alacsonyabb azok aránya, akik mindenre kiterjedő tájékoztatáshoz jutnak

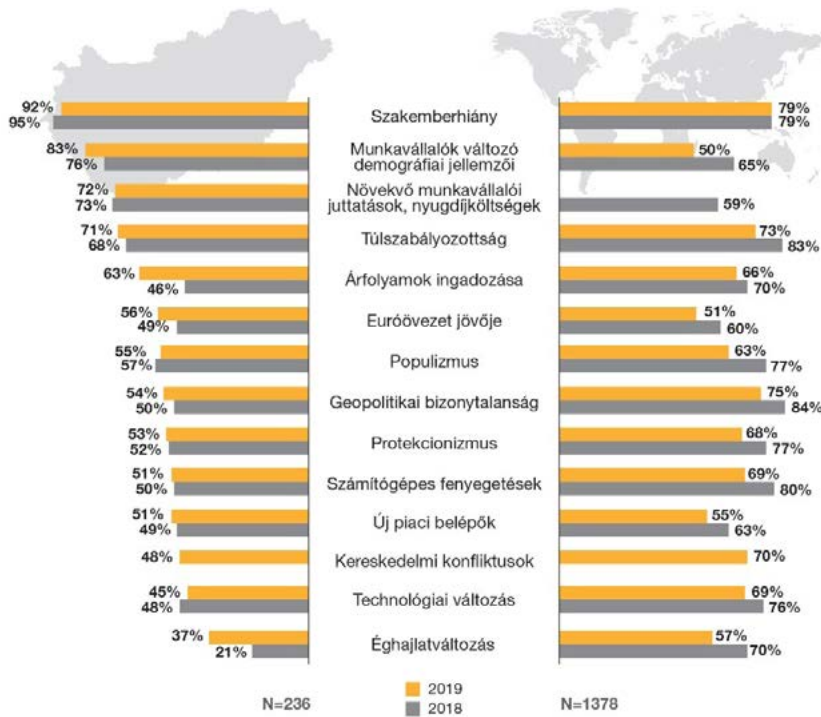
Mi lehet a legfőbb oka annak, hogy a kapott adatok nem megfelelő mennyiségűek vagy minőségűek? A cégvezetők világszerte leginkább az analitikus készségű kollégákat hiányolják a vállalatuknál (54%). Második helyen az adatok elkülönített egységekben történő tárolása (51%), az információk megosztásának hiánya szerepel, a külföldi vezérigazgatók fele az adatok megbízhatatlanságára panaszkodik.

A MAGYAR FELMÉRÉS

Míg a nemzetközi felmérés már 22 éve folyik, a PwC Magyarország munkatársai nyolcadik alkalommal kérdezték meg és összegezték a hazai vállalatvezetők véleményét, partnerségben a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségével (MGYOSZ). A személyes megkérdezésen alapuló magyar kutatásban 236 itteni cégvezetőt kerestek fel, s kérdezték meg a várható tendenciákról.

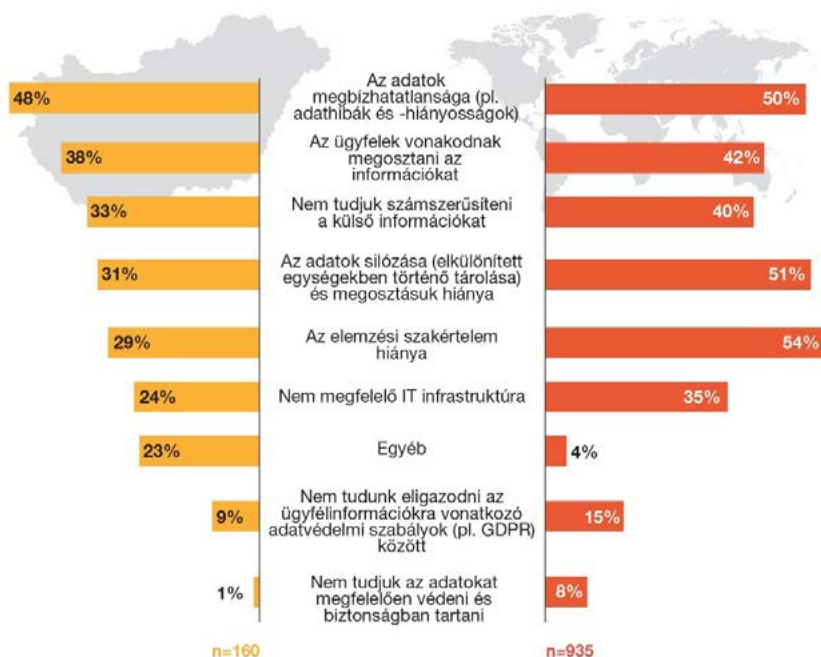
Milyen mértékben tart az alábbi tényezőktől?

(az adott aránya, akik tartanak, több válasz is adható)

Az adathiány okai

(az adott tényezőt választók, azok körében, akik számára az adott adatok bármelyikre nem teljeskörű)

Magyarországon ez utóbbit, az adatok megbízhatatlanságát tartják a cégvezetők a legfontosabb problémának (48%), ezt pedig az ügyfelek alacsony visszajelzési hajlandósága követi (38%). Harmadik helyen az információk adattá alakításának nehézségét jelölik meg (33%), és ezt követi a silószerű működés (31%) mint gátló tényező. Hazánkban az analitikus készségek hiányára a vezetők csupán 29%-a panaszkodik.

A felsorolt nehézségek ellenére a válaszadók saját cégük adatokkal való ellátottságát világszerte 50, Magyarországon 41 százalékban jobb szintűnek értékelik a versenytársaikénál. A megkérdezett döntéshozók 37%-a azonosnak ítéli meg helyzetét ezen a téren, és csak 12%-uk jelezte globálisan és Magyarországon is, hogy hátrányban van a piaci versenytársaihoz képest.

„A technológiai fejlődéssel párhuzamosan kérés kívül nőttek a vezetői elvárások is, azonban a döntéshozók tisztában vannak vele, hogy a rendelkezésükre álló elemzési kapacitások nem tartottak lépést az adatok exponenciálisan növekvő mennyiségével. Az információhiány az egyik kritikus területen, az ügyfelek igényeire vonatkozóan is aggasztó. Ahhoz, hogy a vállalatok fenntartható, sikeres részei legyenek a gazdaságnak és a társadalomnak, ennek minél előbb változnia kellene” – tette hozzá Lócsei Tamás.

MESTERSÉGES INTELLIGENCIA – MEGOLDÁS VAGY ÚJABB PROBLÉMA?

Magyarországon a cégvezetők 60 százaléka, a világban 85 százalékuk gondolja úgy, hogy a mesterséges intelligencia öt éven belül jelentősen megváltoztatja majd üzleti tevékenységét. Hazánkban 71, globálisan 69 százalék ért egyet azzal, hogy nagyobb hatása lehet, mint az internetforradalomnak, és többségi vélemény az is, hogy az MI társadalmilag hasznos. Mégis, a legerősebb egyetértés a vállalatvezetők körében a mesterséges intelligencia iránt érzett bizalmatlanságból fakad: Magyarországon 85, világszerte 84 százalék ért egyet abban, hogy a mesterséges intelligencia által hozott döntéseknek átláthatóknak és értelmezhetőnek kell lenniük ahhoz, hogy ne vezessenek bizalmatlansághoz.

Az, hogy a mesterséges intelligencia hosszú távon több munkahelyet szüntet meg, mint amennyi létrejöttét segíti, megosztja a vállalatvezetőket: itthon 54%, globálisan 48% ért ezzel egyet.

TÖBB MINT HÉTÉVES MÉLYPONTON

az ifo világgazdasági hangulatindexe

Már a negyedik egymást követő negyedévben romlott a müncheni ifo gazdaságkutató intézet világgazdasági hangulatindexe az ideiglenes első negyedévben. Ezzel több, mint hétéves mélypontra csökkent.

Az ifo gazdaságkutató intézet (ifo Institut - Leibniz-Institut für Wirtschaftsforschung an der Universität München e.V.) közölte, hogy az első negyedévre vonatkozó világgazdasági hangulatindexe mínusz 13,1 pontra zuhant a negyedik negyedévi mínusz 2,2 pontról. Már a negyedik egymást követő negyedévben romlott a mutató értéke. A tavalyi harmadik negyedévben még plusz 2,9 ponton, a másodikban 16,5 ponton, az elsőben pedig 26,0 ponton volt a mutató.

Az ifo felmérésébe bevont 1300 gazdasági szakértő a világ 122 országából a jelenlegi helyzetet is gyengébbnek ítélte meg az előző negyedévinél. Az első negyedévre vonatkozóan az aktuális kondíciókról alkotott véleményét számszerűsítő mutató 2,6 pontra csökkent a negyedik negyedévi 12,2 pontról. 2018 első negyedévében még 28,3 ponton, a másodikban 27,4 ponton, a harmadikban pedig 17,5 ponton állt a mutató.

A szakértők jövőbeni kilátásokról alkotott véleményét számszerűsítő mutató is romlott, mínusz 27,7 pontra csökkent a negyedik negyedévi mínusz 15,7 pontról. A tavalyi első negyedévben még 23,9 ponton, a másodikban 6,1 ponton, a

harmadikban pedig már csak mínusz 10,6 ponton állt az index.

Különösen erősen romlott a gazdasági hangulat a fejlett gazdaságokban. Az Egyesült Államokban a jelenlegi helyzet megítélése és a várakozások is jelentősen visszaestek, de az európai uniós szakértők véleménye is érzékelhetően romlott. A feltörekvő és a fejlődő régiókban túlnyomórészt változatlan maradt a gazdasági hangulat az előző két negyedévben tapasztalt drasztikus visszaesés után.

A szakértők arra számítanak, hogy a magánfogyasztás, a beruházások és a világkereskedelem növekedési üteme is lassul, a dollár pedig gyengül a világ más devizáihoz képest. Bár a válaszadók jelentős része még mindig a rövid és hosszú lejáratú kamatok emelkedésére számít, arányuk meredeken csökkent a korábbiakhoz képest.

A Nemzetközi Valutaalap januárban közzétett előrejelzésében az idei évre 3,5 százalékos, a jövő évre pedig 3,6 százalékos világgazdasági növekedést jósolt. Előző, októberi prognózisához képest a 2019-es ütem várható mértékét 0,2 százalékponttal, a 2020-ast pedig 0,1 százalékponttal rontotta.

MTI

IGAZSÁGOT az Y generációknak!

Átlagosan kétevente váltanak munkahelyet, nem kifejezetten lojálisak, viszont elképesztő a tudásvágyuk: ez az Y generáció, akik nem sok pozitív véleményt kaptak az elmúlt évek során. A generáció tagjairól az alapvető feltételezés, hogy nem elég kitartók és nem kifejezetten megbízhatóak. De vajon tényleg ennyire nehéz eset az Y generáció?

Az Y generáció (az 1980–1995 években születettek) tagjai akár 20 éven dolgoznak már: ők azok az emberek, akik nem a digitális, információ központú világba születtek, hanem együtt nőttek fel azzal. A baby boomerek és a korai X generáció gyermekei (a szülőket még arra nevelték, hogy munkahelyet egy életre válasszanak), akiket arra biztattak a szülők, hogy bármi lehet belőlük és sosem késő váltani. Ennek fényében az Y generáció tagjai tehát már nem feltétlenül a biztonságot és a rutinszerűséget tartják szem előtt a munkahely választás során, inkább közösséget keresnek, ahol garantált a személyes fejlődésük, ahol lehetőségük van kompetenciáikat fejleszteni.

Ennek tudható be a gyakoribb és könnyebb váltás munkahelyeik közt: ha nem kapják meg a számukra fontos fejlődés lehetőségét, akkor nem sokat hezitálnak – valószínűleg ezért ragadt rájuk a job-hopper (munkáról munkára ugráló, azaz vándormadár) gúnynév. Azonban érdemes mégis odafigyelni rájuk, ugyanis az Y és Z generáció tagjai elképesztő gyorsasággal és könnyen tanulnak, fogékonyak az újdonságokra, könnyen adaptálják a változásokat és nem utolsó sorban simulékonyak, rugalmasak. Ezen felül nem riadnak vissza a külföldi munkavégzéstől vagy az ingázástól, a nyelveket pedig gyorsan sajátítják el, ezzel nem kis előnyt szerezve idősebb társaikkal szemben.

„A mi generációnkat – a közvélekedéssel szemben – egyáltalán nem nehéz motiválni: szeretjük az igényes munkakörnyezetet, nagyra értékeljük a jó csapatot és a támogató környezetet, jól fogadjuk a kihívásokat és lelkesedünk az újdonságokért. Nem riadunk vissza az utazástól, motivál bennünket a jótékonykodás, valamint az, ha munkánkkal hozzátehetünk a világhoz. Korántsem olyan nehéz együttműködni egy Y-generációs munkatárssal, az egész csupán a hatékony kommunikáció függvénye.” – hangsúlyozza Virág Viktor a MADS Iskolaszövetkezet igazgatósági tagja, aki nemrég elnyerte a Fivosz Év Fiatal Vállalkozója díját.

„Sokkal jobban meg kellene becsülni a fiatal generációkat, nem tesz jót nekik, hogy folyamatosan a kritikákkal szembesülnek” – mondja Lator Sándor, a MADS igazgatósági tagja, aki egyébként

NÉHÁNY JELLEMZŐJÜK:

- ▶ a számítógépekkel nőttek fel, imádják a „kütyüket”,
- ▶ magabiztosak és optimisták,
- ▶ öntudatosak, könnyen váltanak munkahelyet,
- ▶ szeretik a csapatmunkát,
- ▶ nem akarnak robotolni, a pénznél többet ér a szabadidő,
- ▶ szívesen tanulnak, néha ezzel késleltetik a munkába állást.

X-generációs vezető. – „Ha valaki állandóan azt hallja, hogy megbízhatatlan és felelőtlen, akkor idővel azonosul ezzel a képpel, pedig az Y-generáció olyan lendülettel és tanulni-, tapasztalni akarással rendelkezik, mint előtte senki. És ne feledjük el, hogy ma még munkavállalóként emlegetjük őket, de nemsokára az Y-generáció tagjai lesznek a fő üzleti döntéshozók. Hiba elidegeníteni őket csak azért, mert nem értjük meg a motivációjukat és az igényeiket.”

Az Y-generáció elfogadásának erősítése érdekében a MADS 2019-ben kampányt indít „Igazságot az Y-generációnak!” címmel. A kampányban – amelynek fő felületei a közösségi média csatornák lesznek – pozitív példák megosztásával szeretnék megváltoztatni a fiatal generációkról kialakult negatív képet és közelebb kívánják hozni egymáshoz a munkaerőpiac különböző életkorú csoportjait.

ÖT MEGATREND, ami a munka világát befolyásolja

Számos meglepítő előrejelzés lát napvilágot annak kapcsán, milyen lesz a jövő munkahelye, mekkora szerepet kapnak majd a robotok. Hogy melyik előrejelzés lesz a legközelebb a valósághoz, még nem tudni. Ugyanakkor ezen előrejelzések alapja sokszor közös, a következtetéseket a munkahelyekre ható változásokból vezetik le. Ezen változások öt tényezőben, megatrendben foglalhatóak össze – derült ki az SAP szoftvercég „Future of Work Now” budapesti konferenciáján.

1. A vállalatok agilisabbá válnak. A foglalkoztatók egyre inkább felismerik, hogy akkor tudnak sikeresek lenni, ha a körülöttük lévő változások a saját munkaerejükben is megjelennek, (pl. azonnali visszajelzések megvalósítása, új célközönség megszólítása), és e folyamatokat rugalmasan, a lehető legjobb munkavállalói élmény biztosítása mellett tudják véghezvinni.

2. Felértékelődik a tanulás szerepe. Ahogy a mesterséges intelligenciára egyre több unalmas rutinfeladatot lehet bízni, az alkalmazottak folyamatos képzése mind a cégek, mind a dolgozók szempontjából kulcsfontosságúvá válik. Ahogy egy globális felmérés is rámutat, az emberek a személyi problémák (pl. főnökkel való elégedetlenség) után leggyakrabban a fejlődési lehetőségek hiánya miatt távoznak egy cégtől.

3. „Külsősök” alkalmazása. Egyes felmérések szerint néhány éven belül a globális munkamennyiség felét határozott idejű szerződések alapján végzik majd el. Felértékelődnek a speciális képzettséggel bíró szakemberek, akik azonosítása, megnyerése, a cégbe való integrációjuk komoly kihívást jelent a vállalatok számára.

4. A teljes átláthatóság. A közösségi média előretörésével, a digitális „lábnyomok” általánossá válásával eddig nem látott transzparencia valósul meg (pl. nyilvánossá válnak a fizetések, belső események), ami a vállalatokat az eddig jól bevált szabályzatok, gondolkodásmód átírására kényszerítheti.

5. A teljes inkluzivitás felé megy a munka világa. A vállalatok már másképp kell, hogy tekintsenek az új munkavállalók megszerzésére vagy az egyes munkakörök tartalmára.

Az öt megatrend öt kihívást is támaszt, amelyek a szervezetek a technológia alkalmazásával tudnak megfelelni- legyen szó akár a valós idejű értékelésekről, akár a karrierutak megtervezéséről, a rugalmas kompenzációs rendszerek bevezetéséről vagy a közösségépítésről – hangsúlyozta dr. Steven Hunt, az SAP SuccessFactors szenior alelnöke az előadásában.

A rendezvényen áttekintették továbbá a munka világára ható legújabb irányvonalakat (pl. művészet szerepe a munka világában, a teamcoaching alkalmazása a csoportkohézió erősítésére), a HR digitális átalakulásának legjobb gyakorlatait, valamint azt, hogy milyen lehetőségeket rejt a gépi tanulás a vállalatok számára.

A KÖZÉP-EURÓPAI KONVERGENCIA FOLYAMAT, avagy a felzárkózás kezdete?

(Tények és adatok 2007–2017)

A közép-európai rendszerváltás víziója a konvergencia volt, a nyugat-európai életszínvonal gyors közelítésével. Az eufórikus hangulat azonban nem vetett számot a rideg realitásokkal: a szerencsésen kiváló országoktól eltekintve (balti államok, Szlovénia) a relatíve magas külső adósságállománnyal, a vállalati eszközösszetétel elavultságával és a megfelelő menedzsment kapacitások hiányával. A piacgazdasághoz illeszkedő tulajdonlás nehezen megoldható kérdése – azaz, hogy ki és milyen módon válhat, váljon tőkés vállalkozás tulajdonosává – szinte mindegyik rendszerváltó országban folyamatos és hangos vitákat váltott ki.

A legtöbb kérdés jól-rosszul, kormányzati stratégia mentén, vagy anélkül, a 2000-es évek elejére rendeződött. A privatizációs folyamatok nagyrészt lezárultak, az adósságok szintje csökkent, a piaci intézményrendszer kiépülésével a befektetői bizalom megszilárdult, a bankrendszerben általánossá váltak a nyugati sztenderdek. A rendszerváltó országok többsége az európai uniós tagságra éretté vált. A közösség nem aprózta el: 2004 május 1-én nem kevesebb, mint 10 ország – a baltiak, a visegrádiak, Szlovénia, valamint Ciprus és Málta – csatlakozhatott az akkor 15 tagú Európai Unióhoz. A belső piac kiterjedése és integrációja egyszersmind a régiók és országok közötti fejlettségi különbségek kiegyenlítő mechanizmusainak kialakítását is felvetette. A tőkeellátottságban, a KKV szektor hitelhez jutásának feltételeiben, az exportképességben nagyon jelentős különbségeket álltak fenn. A

kulcsvállalatok, az erős márkanevekkel rendelkező késztermékek előállítói egyértelműen az Unió nyugati felére koncentráálódtak.

JELENTŐ EU-PÉNZEK FELZÁRKÓZTATÁSRA

A közös európai költség ezért jelentős összeget fordított és fordít a felzárkóztatásra, a külön alapokból összeállítható, nemzeti hatáskörben kialakított és a Bizottsággal egyeztetett fő programcsomagok keretében. Az összevont néven strukturális és beruházási alapnak (ESIF) nevezett országprogramok az EU öt alapjának nemzeti prioritásoknak megfelelő és jóváhagyott kombinációját tartalmazza. A másik nagy csomag, a közös agrárpolitika (CAP) automatikus támogatási elemeket is tartalmaz, és nemcsak a népességszámhoz, hanem a mezőgazdaság gazdaságon belüli súlyához, illetve az uniós prioritások megvalósításához igazodik. A 60 milliós Olaszországot a 63 milliós Francia-

KELET-KÖZÉP-EURÓPA: MEGHATÁROZÓ AZ AUTÓGYÁRTÁS

Az Európai Unióban gyártott autók több mint ötöde a kelet-közép-európai régióban készül. A térségben elsősorban Magyarországon, Csehországban, Szlovákiában, Lengyelországban, Szlovéniában és Romániában jelentős az autógyártás.

ország követi, megelőzve a 80 milliós Német-országot. A lengyel agrártámogatás mértéke viszont közelíti a németekét. A mezőgazdaság vállalkozásfejlesztési alapja (EAFRD) az országokra lebontott ESIF része, amelyben az egyes országok nemzeti saját programjaikhoz igazítottan más-más arányban részesülnek.

A következőkben először a nagy képre fókuszálunk. Megnézzük, hogy a pénzügyi válság előtti utolsó békeév 2007 és 2017 között miképpen alakult az eurozóna legnagyobb három gazdasága, illetve a visegrádi négyek, valamint Szlovénia átlagos 1 főre jutó kibocsátás-növekedési üteme. (1. táblázat)

A saját devizájú országokban az árfolyamhatás erős torzítást okozhat. Az életszínvonal különbségek pontos kimutatására bizonyosan nem alkalmas, hiszen azok vásárlóerő paritással nem korrigáltak. Mindenesetre a zloty és a forint árfolyammozgása az utóbbi években erősen korrelált, és az euróhoz képest egyaránt gyengült, e két ország esetében tehát a növekedés átlaga saját devizájukban valamivel magasabb. A cseh korona viszont trendszerűen erősödött az euróval szemben, tehát a tényleges reálkibocsátás valamivel kisebb lehet. A cseh országhoz már-már a francia besorolással van egy szinten. Az euróban történő számítás azért értelmes, mert potenciális devizaövezeti tagokról van szó, másrészt a határok nélküli árupiacokon az árak konvergenciája erősen érvényesül. A szolgáltatások és a helyhez kötött lakhatási költségek persze jelentős eltéréseket mutatnak.

LASSÚ FELZÁRKÓZÁS

Mindenesetre megállapítható, hogy a régió maximum évi 1-1,5%-kal közelített az éllavas Németországhoz, a későbbiekben részletezett történelmileg példátlan forrásbőség időszakában. Persze Olaszországhoz viszonyítva teljesen más a helyzet, talán nem véletlen az új politikai erők előretörése. Erős trend, hogy a visegrádiak egyre jobban közelítik a mediterrán országcsoportot. Csehország az egy főre eső kibocsátás tekintetében megelőzte Görögországot, és gyakorlatilag utolérte Portugáliát – lényegesen alacsonyabb adósságszintek mellett. Mindenesetre a jövőben a közép-európai – dél-európai jövedelemelő fokozatos záródása jósolható. Közép-Európában lényegesen alacsonyabb a tőkefelhalmozás szintje, viszont az államadósság és a háztartások adóssága is. Azért a felzárkózásban külső tényezők is számottevő szerepet játszottak. A strukturális és beruházási alapok a jelenlegi költségvetési ciklusban (2014-2020) a következőképpen alakultak egyes euróövezeti

országok, köztük a dél-európai országok egyik tagja, Portugália, a V4-ek, illetve egy balti ország esetében. (2. táblázat)

Az alap jellemzően, de a projektekhez illeszkedően; lásd infrastrukturális projektek, nem kizárólag, az országok elmaradott régiói területén megvalósított közösségi, és magánberuházásokat támogatja. Az adott ország fejlettségi skálán elfoglalt szintje persze meghatározza, hogy az felzárkózó régiók mekkora arányt képviselnek az adott nemzetgazdaságban. A gazdagabb országokban nyilván alacsonyabb hányadot. Ez fejeződik ki az egy főre eső alacsonyabb támogatottsági szintben, illetve a magasabb saját erő követelményben.

Az közép-európai országok pedig – a nagy abszolút súlyt képviselő Lengyelország kivételével – bizonyos korlátok között választhattak a nagyobb uniós támogatás nagyobb önerő, illetve ennek a fordítottja között. Mindenesetre meglepő, hogy a cseh életszínvonallal jelenleg nagyjából azonos, de 2013-ban még 10%-kal magasabb szinten levő Portugália milyen kedvező feltételrendszerrel rendelkezik.

A DACIA TÚLÉLTE A RENDSZERVÁLTÁST

A román személyautógyártás első szériagyártású modellje a Dacia 1100 volt, 1967 augusztusától. Már akkor együttműködtek a francia Renault-val, amely cég a rendszerváltás után megvásárolta e vállalatot.

1. táblázat

Átlagos 1 főre jutó kibocsátás-növekedési ütem

	1 főre jutó GDP (euróban)		Éves, átlagos növekedési ütem (2017/2007, százalékban)
	2007	2017	
Németország	31 000	39 600	2,47
Franciaország	30 300	34 300	1,24
Olaszország	27 400	28 800	0,5
Csehország	13 400	18 100	3,05
Lengyelország	8 200	12 200	4,05
Magyarország	10 200	12 700	2,22
Szlovákia	10 400	15 600	4,14 (2,77)*
Szlovénia	17 400	20 800	1,8

* Szlovákia 2009. január 1-én csatlakozott a közös devizaövezetbe, 2008-ban jelentősen felértékelte a szlovák koronát. Ezért a 2008. évi GDP növekedés 17%-ot mutat. Az egyszeri hatás figyelmen kívül hagyásával a 2008-2017-es időszakra a szlovák egy főre jutó bővülés átlagosan 2,77%-os.

ERŐS MÁRKA MARADT A SKODA

A Škoda Auto ma Csehország legnagyobb személyautógyára, a Volkswagen cégcsoport tagja. A technikai-technológiai fejlesztések eredményeként ma is erős márka, ehhez képest ára más autókhoz viszonyítva előnyös maradt.

A strukturális és beruházási alapok a jelenlegi költségvetési ciklusban

(2014–2020)

	ESIF összege (EU része, Mrd euró)	ESIF/fő (euróban)	Saját országerő (százalékban)	Éves GDP-hez (2017%-ban (*))
Németország	28	345	38	0,85
Franciaország	26,7	406	42	1,16
Olaszország	44,7	735	40	2,6
Portugália	25,9	2480	21,5	13,3
Csehország	23,9	2270	28	12,5
Lengyelország	86	2262	18	18,4
Magyarország	25	2532	15,5	20,2
Szlovákia	15,3	2830	21,6	18
Észtország	4,4	3362	23,5	18,6
EU ESIF összesen	461	838	28,5	4,06

* A 2014-2020-as időszak közepéhez a 2017. évi GDP-hez viszonyítottuk az EU által országokra bontott ESIF összegét. Például Lengyelország és Magyarország szempontjából ez azt jelenti, hogy a 2017. évi GDP-hez mérten a teljes programozási időtartamra 18,4, illetve 20,2%-os mértékű ESIF-ből származó finanszírozáshoz jut, amely 7 évre elosztva átlagosan majdnem évi 3%.

2. táblázat

Persze az uniós alapok felhasználása mintegy beruházásélenkítő eszközként domináns módon a hazai vállalkozások és munkavállalók jövedelmét növeli, bővíti a foglalkoztatottságot. Azért tartuk szem előtt, hogy a beruházási javak, gépek, berendezések, járművek, közlekedési eszközök széles vállalkozói bázisával rendelkező országok egyben jelentős megrendelésekre tehetnek szert. A német exporttöbblet egy részét éppen az uniós beruházások biztosítják. Európán kívüli beszállítók jellemzően nem pályáznak eséllyel.

Közgazdasági szempontból az EU alapok a szolidaritás és jövedelem-kiegyenlítés feladatán túl a konjunktúraciklusok hullámmása amplitúdóját is simítják.

LIBERALIZÁLT MUNKAERŐ-PIAC

A munkaerő piac európai liberalizálása, a közép-európai munkavállalók kivándorlási hullámával, a növekvő uniós támogatásokkal együtt, az elmúlt 10 évben számottevő mér-

tékben javították a rendszerváltó országok folyó fizetési mérlegét. Ez azt jelentette, hogy a belső kereslet, ezzel a nemzeti kibocsátás, az adósságintek mérséklése mellett is bővíthetett. A külső finanszírozási igény folyamatosan csökken.

Folyó fizetési mérleg alakulása, és a munkabér átutalások összesítése a fő relációkból a következőképpen alakult: 3. táblázat.

ZÁRÓJELBEN A NEGATÍV ÉRTÉKEK

Az Eurostat adatai alapján, ahol az országok közötti transzfer kimutatás csak a 200 millió euró feletti bilaterális relációkat tartalmazza. Feltehetően Lengyelország, Magyarország és Románia esetében a valós éves összes átutalás, nem becsülve ehelyütt az utazással vagy ingázással járó készpénzmozgásokat, valamivel magasabb. A „Hazautalások” adata ezért alsó összeghatárnak tekinthető.

Mindenesetre a pénzügyi válságnak aposztrófált utolsó „békeévben” (2007), a közép-európai

3. táblázat

Folyó fizetési mérleg alakulása, és a munkabér átutalások összesítése

	Fizetési mérleg a GDP-hez (százalékban)		Hazautalások (millió euró) 2017	2017.évi GDP (százalékban)
	2007	2017		
Lengyelország	(6,3)*	0,2	6111	1,3
Magyarország	(7,1)	3,2	2404	1,9
Románia	(13,6)	(3,2)	3483	1,9
Csehország	(4,6)	(1,1)	1434	0,75
Portugália	(9,7)	0,5	2223	1,15

* Zárójelben a negatív értékek.

országok, de például Portugália külső finanszírozási kitétsége is elképesztő mértékű és fenntarthatatlan volt. Ebben szerepet játszott a beruházások importigényessége, és a történelmileg nagyon magas, 120 USD feletti olajárak egyidejű hatása.

Azóta a rendszerváltó országok külső finanszírozási igénye nagyot fordult. A közösségi beruházások saját költségvetési hozzájárulása minimális, a jegybankok példátlan mennyiségi lazítása pedig alaposan rásegített a magánberuházások élénkítésére, különösen az uniós alapokat saját kibocsátásukhoz képest nagy léptékben felhasználó országok tekintetében. A hitelrész biztosítása olcsón történhetett, az uniós forrás pedig általában vissza nem térítendő formában állt a vállalkozások rendelkezésére.

A munkaerő-piac európai szintű liberalizációja lehetővé tette, hogy a kulcsvállalatokkal nem rendelkező, szerényebb tőkeellátottságú országok munkavállalói versenybe szálljanak a nyugat-európai munkahelyekért. Úgy tűnik ezt sikerrel tették a magyarok, lengyelek, és románok egyaránt.

Ez rövid távon a szociális feszültségeket csillapította, egyben felértékelte a fellendülés időszakában az otthon maradó munkaerőt. Sőt egyes szakmacsoportokban már-már munkaerő-hiány akadályozza a tervezett beruházások ütemes megvalósítását. A belső munkaerő-piaci migrációnak árnyoldalai is vannak: kedvezőtlen demográfiai folyamatok mellett hosszú távon boríthatja a felosztó-kirovó nyugdíjrendszereket, egyes esetekben feszültségeket teremthet a fogadó országokban, egyes uniós szabályok

megterhelhetik a szociális kiadásnövekedésén keresztül költségvetésüket. A részproblémák ellenére a liberalizáció alapvetően siker. Bár tagadhatatlan, hogy vannak és lesznek társadalmi sűrűlódások, de a Brexit az Egyesült Királyságon belül a legnagyobb külföldi munkavállalói hányaddal bíró Londonban nem kapott támogatást.

MI JÖN A KONJUNKTÚRA UTÁN?

A teljes európai közösség szempontjából is eredményesek a változtatások. A Unió a világ többi részéhez képest összességében növelte versenyképességét. Erre utal, hogy a 2007. évi mínusz 1%-os egyenlegről 2017-re 2%-os többletet ért el. Ilyen nagy gazdasági egység tekintetében a 3%-os változás hatalmas, jelenlegi áron 470-475 milliárd euró.

A rendszerváltó országok tekintetében a következő évtizedre meghatározó lehet, hogy a nagyon kedvező külső feltételek időszakában – mérsékelt olajárak, stabil európai növekedés, jelentős uniós források, külföldön dolgozó munkavállalók belső keresletet élénkítő hazautalásai – miképpen tudják megteremteni a hosszú távú versenyképesség feltételeit. Milyen hatékonyságú beruházási projekteket hajtanak végre a közösségek – a kormányzatok és a régiók – valamint a vállalkozások, milyen eredménnyel járnak a humán tőkébe történő befektetések – az oktatási, az egészségügyi, a szociális programok.

Az igazi próbatétel a konjunktúra ciklus lezálló ágának körülményei között mérettetik majd meg.

Kelemen Gábor

165 ÉVES SÖRGYÁR

A Dreher Sörgyárak is sok átszervezést, tulajdonosváltást megélt – legutóbb éppen másfél éve, amikor dél-afrikai SABMiller cég tulajdonából a japán japán Asahi Breweries Europe Ltd. tulajdonába került. Tulajdonosok jöttek, mentek, ám a Dreher-sör, meg a kőbányai sör maradt.

április 15.
Duna Palota

MAGYAR VÁLLALATOK 2030 – TÚL A SELEJTEZŐN? KONFERENCIA

Beszélgessünk a magyar közép- és nagyvállalkozók dilemmáiról, előrelépési lehetőségeiről és a nagyvállalattá válás kihívásairól!

- Mik a további növekedés feltételei?
- Hogy lesznek sikeres magyar vállalkozóink 2030-ban is?
- Mi a közös a most sikeres magyar cégekben?
- Hogyan látják a magyar vállalatokat a nemzetközi szereplők?

További információ: www.magyarvallalatok2030.hu
Jelentkezés: rsvp@magyarvallalatok2030.hu

előadók **Fülöp Szabolcs**, Trans-Sped
Raskó György, Lajoskomáromi
Mezőgazdasági Holding
Vajda Attila, Vajda Papír
Varga Zoltán, Centrál Média csoport
Vinnai Balázs, W.UP
Zettwitz Sándor, 77 Elektronika
Zombori Antal, Unix Autó

**a panel-
beszélgetés
résztevői,
többek
közt** **Antal Erzsébet**, Profirent
Blaskó Nikolett, ACG
Jaksity György, Concorde Értékpapír
Koren Miklós, CEU
Lannert Judit, Tárki-Tudok
Lencsés Gergő, GE Power
Martin A. Dale, Siemens
Nagy Tamás, EBRD
Orbán Krisztián, Oriens
Reng Zoltán, Hungrana

LEKERÜLT az EU napirendjéről a digitális adó kérdése

Lekerült a napirendről a közösségi szintű digitális adó kérdése az európai uniós tagállamok pénzügyminisztereinek döntése értelmében, mivel nem sikerült egyhangú szavazással dönteni a bevezetésről.

Az EU soros elnökségét ellátó Románia pénzügyminisztere, Eugen Teodorovici arról számolt be, hogy egyelőre nem tárgyalnak tovább a kérdéssel, mivel több tagállam ellenállása miatt hónapokon keresztül nem sikerült megállapodni. A hatályos szabályok értelmében a tagországok kormányait tömörítő tanácsnak adópolitikai ügyekben egyhangú szavazással kell döntenie, márpedig Dánia, Finnország, Írország és Svédország is megvétózta a kezdeményezést. Elmondta, arra fognak koncentrálni, hogy közös álláspontra jussanak egy globális szintű egyezményről a digitális nagyvállalatok megadóztatása érdekében, amelyről 2020-ban születne megállapodás a tervek szerint.

A fejlett ipari államok alkotta Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) jelenleg ilyen egyezményen dolgozik

Eugen Teodorovici,
román pénzügyminiszter

Pierre Moscovici,
a gazdasági és pénzügyekért,
valamint az adó- és vám-
ügyért felelős biztos

az internetes cégek adóelkerülésének minimalizálása érdekében. Teodorovici kiemelte: ha az OECD-reform elbukik vagy halasztást szenved, akkor az EU újra napirendre veszi az ügyet.

Pierre Moscovici uniós pénzügyi biztos „sajnálatosnak, elszalasztott lehetőségnek” nevezte azt, hogy nem tudtak kompromisszumra jutni a tagállamok, mindazonáltal hangsúlyozta, a tervezet még nem „halott”, és visszatérnek a kérdésre jövőre, amennyiben nem sikerül tétő alá hozni a globális megállapodást.

Az Európai Bizottság javaslata értelmében a digitális cégeknek ott is adózniuk kellene, ahol a nyereségük keletkezik, nem csak ott, ahol a központjuk van. Hasonló adót egyes tagállamok, például Ausztria, Franciaország és Olaszország már bevezettek nemzeti szinten, vagy ezt tervezik.

Az Európai Bizottság nemrég javaslatot tett arra, hogy a tanács az adópolitika bizonyos területein is térjen át a legtöbb egyéb szakpolitikai téren már jelenleg is alkalmazott minősített többségi döntéshozatalra, a tagállamok többsége azonban ezt ellenzi. Elvileg nem lenne bonyolult az áttérés, miután a liszaboni szerződés lehetővé teszi az úgynevezett rendes jogalkotási eljárás területeinek kiterjesztését, ehhez azonban elengedhetetlen a tagállamok egyhangú döntése.

NÉGY VÉTŐ

A hatályos szabályok értelmében a tagországok kormányait tömörítő tanácsnak adópolitikai ügyekben egyhangú szavazással kell döntenie. A közösségi szintű digitális adó bevezetésének kezdeményezését Dánia, Finnország, Írország és Svédország is megvétózta.

Fotó: Aron Urb

Aggodalom a kínai telekommunikációs cégek jelentette kockázatok miatt

Aggodalmának adott hangot a kínai telekommunikációs cégek jelentette kiberbiztonsági kockázatok miatt március 12-én megszavazott állásfoglalásában az Európai Parlament (EP). Erre reagálva másnap technológiai szabványok kidolgozását szorgalmazta minden érintett fél részvételével a kínai Huawei Technologies mobilhálózati berendezéseket gyártó vállalat.

Atájékoztatás szerint a cél megvalósítása érdekében az EIC azonosítani és finanszírozni fogja a legígéretesebb európai induló vállalkozásokat és kkv-kat. A kezdeményezés kísérleti szakaszban jár, az EIC a tervek szerint 2021-től – az új uniós kutatási és innovációs keretprogram, az Európai horizont égisze alatt – működik majd teljes körűen.

A strasbourgi plenáris ülésen 586:44 arányban elfogadták az új európai uniós kiberbiztonsági tanúsítási rendszerről szóló jogszabályt, melynek célja, hogy az EU-ban forgalmazott termékek, folyamatok és szolgáltatások megfeleljenek a közösségi normáknak. A képviselők emellett felszólították az Európai Uniót, hogy adjon közös választ a technológiai iparágban egyre növekvő súllyal jelen lévő Kína jelentette „komoly biztonsági veszélyre”.

Az állásfoglalásban a parlament aggodalmát fejezte ki azon jelentésekkel kapcsolatban, amelyek szerint a kínai 5G-berendezések rejtett hozzáférést biztosítanak a kínai gyártók és hatóságok számára a magánjellegű, személyes adatokhoz és távközléshez. Mint írták, a kínai berendezések forgalmazói azért jelenthetnek biztonsági kockázatot az EU számára, mert a hazai törvények arra kötelezhetik a gyártókat, hogy a nemzetbiztonságot széles körben értelmezve Kínán kívül is együttműködjenek saját államukkal.

A parlament iránymutatásokat vár az Európai Bizottságtól (EB) és az uniós tagállamoktól arra vonatkozóan, hogy a következő generációs mobil- és internethálózatok kiépítésekor miként kezelhetők a biztonsági kockázatok.

Európa továbbra is külföldi technológiáktól függ ezen a téren, ennek mérséklésére stratégiát kell elfogadni. Az európai uniós kiberbiztonsági ügynökséget (ENISA) pedig fel kell hatalmazni egy tanúsítási rendszer kidolgozására a kiépített 5G-hálózatok biztonságának garantálása érdekében – emelték ki. Az amerikai kormányzat tisztségviselői hónapok

VIZSGÁLJA AZ EU A KÍNÁVAL FENNÁLLÓ KAPCSOLATOKAT

Március 12-én az Európai Bizottság javaslatot tett a Kínával fennálló kapcsolatok felülvizsgálatára, amelyeket az uniós vezetők a következő EU-csúcson vitatnak majd meg. Rámutatnak: „a Kínához kötődő kihívások és lehetőségek egyensúlya eltolódott, Peking egyszerre együttműködési partner és gazdasági versenytárs, valamint alternatív kormányzási modelleket támogató rendszerszintű rivális, ezért realisztikusabbá, határozottabbá és sokrétűbbé kell tenni az európai megközelítést”.

óta sürgetik a szövetséges országokat, hogy zárják ki a Huawei és más kínai cégeket a létfontosságú kommunikációs infrastrukturális beruházásokból. Washington szerint a kínai vállalatok megosztják információikat a pekingi kormánnyal.

A Huawei Technologies az MTI-nek eljuttatott közleményében az Európai Parlament állásfoglalására reagálva leszögezte: „nyitott és elkötelezett az iránt, hogy az európai intézményekkel együttműködve alakíthassa ki a közös kiberbiztonsági szabványokat, valamint garantálni tudja az 5G hálózatok biztonságát.” A Huawei közleményben megfogalmazott álláspontja szerint „a kiberbiztonság olyan kihívás, amelyen a technológiai vállalatoknak, kormányzatoknak és szolgáltatóknak közösen kell dolgozniuk, hogy egységes szabványokat tudjanak kifejleszteni.”

„Éppen ezért nyitottuk meg Kiberbiztonsági Átláthatósági Központunkat Brüsszelben. Reméljük, hogy minden érdekelt fél a szorosabb együttműködés kialakítására használni fogja majd ezt a platformot a biztonsági szabványok, ellenőrzési mechanizmusok és a biztonsági technológia innovációinak területén” – fogalmaz a Huawei Technologies az MTI-hez eljuttatott közleményében. *MTI*

Innovatív kezdeményezéseket segítő tanácsot hozna létre az EB

Az Európai Bizottság fel kívánja gyorsítani az Európai Innovációs Tanács (EIC) létrehozását, ezzel segítve, hogy Európában megszűnjön az innovációs szakadék. A program keretében négy magyar kis- és középvállalat (kkv) is támogatást kap – közölte az uniós bizottság.

Atájékoztatás szerint a cél megvalósítása érdekében az EIC azonosítani és finanszírozni fogja a legígéretesebb európai induló vállalkozásokat és kkv-kat. A kezdeményezés kísérleti szakaszban jár, az EIC a tervek szerint 2021-től – az új uniós kutatási és innovációs keretprogram, az Európai horizont égisze alatt – működik majd teljes körűen.

Carlos Moedas kutatásért, innovációért és a tudományért felelős biztos bejelentette, a tanács kísérleti szakaszának hátralévő két évében több mint 2 milliárd euró (mintegy 640 milliárd forint) összegű finanszírozásban részesülnek kezdeti szakaszban járó és kiforrottabb kezdeményezések. Elmondta, hogy

MAGYAR NYERTESEK

Négy magyar cég nyert innovációs támogatást. A kedvezményezett cégek: a budapesti Martin and Co Kft., a dunaujvárosi Pentele Mezőgazdasági Zrt., a felsőzsolcai Stringbike Kft., valamint a gödöllői EL-CO TECH Elektromos-Kommunikációs Technológiák Kft.

az EB pályázati felhívást tesz közzé azzal a céllal, hogy vezető innovátorok felügyeljék az EIC kísérleti projektet, és készítsék elő a tanács teljes körű működését. Tájékoztatott arról is, hogy a legfrissebb támogatási döntések értelmében 68 induló vállalkozás és kis- és középvállalkozás – köztük négy magyar kkv – összesen 120 millió euró (mintegy 38,4 milliárd forint) összegben kap támogatást az EIC jóvoltából.

A bizottság hamarosan pályázati felhívást tesz közzé programmenedzserek számára, akiknek az lesz a feladatuk, hogy gyakorlati támogatást nyújtsanak a finanszírozásban részesített projektek megvalósításához – tette hozzá az uniós biztos. *MTI*

Elutasították a pénzmosásban érintett országok európai uniós listáját

Élesen bírálta az Európai Parlament (EP), hogy az uniós tagországok kormányai a diplomáciai nyomásnak engedve elutasították a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása ellen nem elég hatékonyan fellépő államok feketelistáját.

Abrüsszeli tervezet komoly tiltakozást váltott ki az érintettek részéről, a belügyi tanács azonban hangsúlyozta, nem bizonyos államok felvételét kifogásolják, a probléma az, hogy nem átlátható módon állították össze a javasolt, 23 országot tartalmazó listát.

Az Európai Parlament a strasbourg-i plenáris ülésen megszavazott állásfoglalásában bírálta a diplomáciai nyomásnak és intenzív lobbizásnak engedő EU-tagállamokat, továbbá kiemelte, a szűrésnek politikai okok helyett szigorú kritériumokon kellene alapulnia. Az ilyen jellegű nyomásnak nem lenne szabad aláásnia az uniós intézmények harcát a pénzmosás és terroristafinanszírozás ellen” – szögezték le a képviselők.

Emellett aláhúzták, a bizottság jó munkát végzett, amelyet korábbi esetekben a tagállamok is elfogadtak. Ugyanakkor rámutattak, a javasolt jegyzékben Oroszország nem szerepelt, noha több parlamenti szakbizottság is aggasztónak találja a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni gyenge orosz szabályozást.

Az elutasítás nyomán az Európai Bizottságnak új feketelistára kell majd javaslatot tennie.

Az Egyesült Államoknak végül nem sikerült a védővámok alóli ideiglenes mentesítésért cserében engedményeket elérnie európai tárgyalópartneréinél, és az erről szóló tárgyalások is megkezdtek.

MTI

Újabb milliárdos büntetés a Google-nak a verseny-szabályok megsértése miatt

Ezúttal 1,49 milliárd euró (mintegy 466 milliárd forint) büntetést szabott ki a Google-ra az Európai Bizottság, kimondva, hogy az AdSense nevű hirdetési platformjával az amerikai internetes óriásvállalat megsértette a versenyszabályokat.

Brüsszeli sajtóértekezletén Margrethe Vestager uniós versenyjogi biztos arról számolt be, hogy vizsgálataik szerint a Google visszaélt piaci fölényével, domináns helyzetével. Mint mondta, a vállalat megsértette a közösség trösztellenes szabályait azáltal, hogy számos korlátozó záradékot foglalt bele a különböző weboldallal megkötött szerződéseibe, amelyek megakadályozták ezeken a rivális cégek hirdetőinek megjelenítését. Vestager hangsúlyozta: a Google bebetonozta dominanciáját a piacon, és versenyellenes szerződéses korlátozások használatával kivonta magát a versenynyomás alól.

„Ez a gyakorlat az EU előírásai értelmében illegális. Tíz éven keresztül megfosztotta a konkurensokat az érdemi verseny és az innováció lehetőségétől, valamint a fogyasztókat ezek előnyeitől” – szögezte le a bizottság.

Mint írták, a Google számos szerződése már 2006 óta kizárólagossági záradékokat tartalmazott, és ez azt jelenti, hogy a kiadók a keresési találatokat megjelenítő oldalakon nem helyezhették el a versenytársak hirdetéseit. Később a cég ezeket fokozatosan elkezdte „kiemelt elhelyezés” záradékokkal felváltani, kötelezve a kiadókat, hogy számára tartsák fenn oldaluk legszembetűnőbb és legjobb részeit. Emellett 2009-től olyan záradékokat is bevezettek, amelyek előírták, hogy a konkurens hirdetések megjelenítési módjának módosítása előtt a kiadók a vállalat írásbeli jóváhagyását kérik.

Az Európai Bizottság rámutatott, hogy a Google messze a legerősebb szereplő az online keresőhirdetési és hirdetésközvetítési szolgáltatásokban, piaci részesedése 2006 óta meghaladja a 70 százalékot a kontinensen.

Közleményében a Google arról számolt be, hogy módosításokat hajtott végre az agyályok elosztatására, és további változtatások várhatóak a következő hónapokban. Ezt a

KORÁBBI BÜNTETÉSEK

Az EU korábban rekordösszegű, 4,3 milliárd eurós, illetve 2,4 milliárd eurós bírságot szabott ki a Google-re, amiért visszaélt erőfölényével az Android operációs rendszert használó okostelefonok és tabletek esetében, illetve a keresőszolgáltatások piacán.

brüsszeli testület is megerősítette, mondván, kifogásaik ismertetését követően a vállalat két évvel ezelőtt megszüntette a jogellenes gyakorlatokat.

Az uniós szabályok értelmében a trösztellenes bírság összege a cég éves árbevételének a 10 százalékát is elérheti, ami a Google anyavállalata, az Alphabet esetén akár 12 milliárd euró is lehetett volna, tehát a büntetés egyesek szerint még visszafogottnak is mondható.

Az ügy tovább fokozhatja a feszültséget az Egyesült Államok és az Európai Unió között. Washington korábban azzal vádolta az Európai Bizottságot, hogy módszeresen vesz célba amerikai cégeket, Brüsszelben azonban ezt tagadják.

MTI

Tíz újabb ország az adóparadicsomok feketelistáján

Tíz újabb állam, köztük az Egyesült Arab Emírségek is felkerült az Európai Unió adóparadicsomokról összeállított feketelistájára, amelyen immár tizenöt ország található.

Az uniós tagállamok pénzügyminisztereinek döntése értelmében Amerikai Szamoa, az Amerikai Virgin-szigetek, Guam, Szamoa, valamint Trinidad és Tobago mellé Aruba, Barbados, Belize, Bermuda, a Dominikai Köztársaság, az Egyesült Arab Emírségek, a Fidzsi-szigetek, a Marshall-szigetek, Omán és Vanuatu is bekerült a jegyzékbe.

Az Európai Unió 2017 végén hagyta jóvá a listát, amelyre az adóelkerülés ellen nem elég hatékonyan fellépő országok kerültek fel, miután csaknem egy év párbeszéd után sem voltak hajlandók megfelelő együttműködésre.

Az úgynevezett szürkelistán 34 olyan ország szerepel, amely ígéretet tett rá, hogy összhangba hozza szabályait az uniós normákkal.

Tavaly több mint kilencven országot vizsgált az Európai Bizottság, amely tájékoztatást ad az egyes kormányoknak arról, hogy mit kell tenniük a megfeleléshez. A tájékoztatás szerint az

eredetileg listázott államok közül 25 már lekerült mindkét listáról.

„Az adóparadicsomokról összeállított feketelista valódi európai siker. Komoly kihatással van világszerte az átlátható és tisztességes adózásra, ennek hatására államok tucatjai helyezték hatályon kívül káros adózási szabályait és hozták összhangba előírásait a nemzetközi normákkal” – mondta Pierre Moscovici uniós pénzügyi biztos. Szankciókról egyelőre nem sikerült megállapodni, viszont a presztízsvesztés mellett a listán szereplő országok pénzügyi tranzakcióit is szigorúbban ellenőrzik.

A tanácsot többen bírálják amiatt, hogy annyira fellazította az Európai Bizottság által eredetileg javasolt kritériumrendszert, hogy az EU egyetlen tagállama sem kerülhetett fel a listára. Az Oxfam nemzetközi civil szervezet szerint veszélybe sodorja az egész eljárás hitelességét, hogy például Guernsey, Hongkong, Jersey, a Man-sziget és Panama sem szerepel az EU-s listákon, noha ezek a „legrosszabb adóparadicsomok” között vannak. Mint írták, túl gyenge az elfogadott kritériumrendszer és a vizsgálat is, így például Jersey is lekerülhetett a listáról, ahol pedig a legtöbb vállalat nem fizet egyáltalán nyereségadó. Chiara Putaturo, a szervezet munkatársa emellett felszólította az EU-t, hogy „először a saját háza táján tegyen rendet”, Ciprust, Hollandiát, Írországot, Máltát, Luxemburgot említve.

TIZENÖTEN A FEKETELISTÁN

Régiiek: Amerikai Szamoa, az Amerikai Virgin-szigetek, Guam, Trinidad, Tobago

Újak: Aruba, Barbados, Belize, Bermuda, a Dominikai Köztársaság, az Egyesült Arab Emírségek, a Fidzsi-szigetek, a Marshall-szigetek, Omán és Vanuatu

Kulcságzatokban nő az EU-n kívüli cégek aránya

Számos kulcságzatban nő a harmadik országbeli tulajdonban lévő vállalatok aránya az Európai Unióban, ahol Kína és más feltörekvő gazdaságok egyre több pénzt fektetnek be – írta jelentésében az Európai Bizottság.

Afriss értékelés szerint az uniós cégek eszközeinek több mint 35 százaléka harmadik országbeli tulajdonban van, ami azt jelzi, hogy az európai uniós befektetési rendszer az egyik legnyitottabb a világon. Rámutattak, hogy 2017 végén 6295 milliárd eurót tett ki az EU-n kívüli vállalatok tulajdonában lévő közvetlen tőkebefektetések állománya. Ezek a beruházások 16 millió munkahelyet biztosítanak közvetlenül a kontinensen.

Továbbra is a hagyományos szereplők – az Egyesült Államok, Kanada, Svájc, Norvégia, Japán és Ausztrália – fektetik be messze a legtöbb pénzt az Európai Unióban: az összes

gazdasági ágazatot alapul véve 80 százalékra tehető részesedésük a külföldi tulajdonban lévő vagyonból. Ugyanakkor ugrásszerű emelkedést mutat a feltörekvő gazdaságok – mindenekelőtt Kína és India – által eszközölt befektetések mértéke.

A jelentés rávilágít arra, mennyire fontos hatékonyan végrehajtani a tőkebefektetések átvilágítására vonatkozó új uniós keretrendszert. „Európa sokat profitál a nyitott beruházási politikájából, de készen kell állnunk a cselekvésre, amikor biztonsági és közérdekek kerülnek veszélybe” – szögezte le Cecilia Malmström uniós kereskedelmi biztos. *MTI*

A VILÁG VALUTARENDSZERE

Egyre teljesebben és mélyebben monetarizált világban élünk, a kapcsolatok és az erőhatások túlnyomó hányada a pénz közvetítésével működik mind lokális, mind globális szinten. Az országok, gazdaságok, cégek, emberek számára ez teszi kritikus jelentőségűvé, hogyan kapcsolódnak a világ valuta-rendszeréhez, s miként érinti őket e rendszer működése, a valuták pozícióinak változásai.

Napjaink többpólusú világrendjében vajon mely tényezőkön múlik és hogyan alakul át a valuták globális szintéren való jelenléte? E valutaversenyben mit hozhat a jövő és hol áll e tekintetben az euró? Köteletükben korunk legmagasabban jegyzett közgazdaszai ezen kérdésekre keresik a választ.” – olvasható a kiadó ajánlójában.

Bevezetőjükben a szerzők vázolják, hogyan tükröződik a világgazdaság hierarchiája abban, hogy melyik valuta tölti be a „világpénz” szerepét. Némi fenntartással idézik az izgalmas jóslatot: „Úgy tűnik, hogy a 21. századi globális gazdaság a kínai renminbi köré fog szerveződni és a kínai jegybank fogja szabályozni. A renminbi átveszi a legfontosabb nemzetközi valuta szerepét a dollártól, pont ugyanazon okok miatt, amiért a dollár is átvette a font szerepét.” (*A renminbi egysége a jüan – a szerk.*)

Részletesen magyarázzák, hogy a hagyományos nézet szerint milyen előnyökkel jár, ha egy valutát nemzetközileg általánosan elfogadnak fizető-, hitelezési-, tőkebefektető- és tartalékképző eszközként. Az egyazon valutát használó piaci szereplők így hálózatot alkotnak, s az minél nagyobb, annál inkább érvényesülnek benne a hálózati gazdaságosság jellemző szabályai. Kritikai elemzésük nyomán a maguk új koncepcióját adják elő: „A nemzetközi fizetőeszközökről alkotott hagyományos nézetet fel kell váltani az »új« nézettel, mely szerint több nemzeti valuta is betölthet esetleges nemzetközi szerepet, és

**Barry Eichengreen,
Arnaud Mehl, Livia Chițu:**

**A VILÁG
VALUTARENDSZERE**
Múlt, jelen és jövő

Pallas Athéné
Könyvkiadó, 2018

amelyben a tehetetlenség és a perzisztencia (a változások lefolyásának fontos tényezői – OP) nem olyan erőteljes, mint azt hagyományosan gondolták.” Bemutatják annak elméleti alapját is, igen érdekes párhuzamot vonva az informatikai rendszerek hálózati gazdaságossági jellemzőivel. Kiemelik, hogy elméletük a korábbi korszakokra is megáll.

A további tíz fejezetben e rendszer múltját és jelenét veszik végig, a várható jövőt illető kitekintéssel. Az 1920-as és '30-as évek kereskedelmi- és hosszú távú nemzetközi befektetési pénzügyeinek elemzésénél új eredményekkel állnak elő, s itt mutatják be koncepciójuk fő bizonyítékát.

Az ezeket követőkben két esettanulmányuk arra keresi a választ, sikeres lesze az euró zóna illetve Kína a fizetőeszközeik nemzetközisítésében, s válhatnak-e azok a dollár fontos versenytársaivá. Felvetik azt is, mennyire extrapolálhatóak mindebben a múlt tanulságai a jövőre, s hogy az USA-nak miként kellene reagálnia egy vetélytárs színre lépésére, s hogyan kellene kezelnie a dollár dominanciájának elvesztését.

Amint hangsúlyozzák, mondandójukban történelmi és statisztikai bizonyítékokat – más szavakkal magyarázó leírást és ökonometriát – ötvöznék, mindezt úgy, hogy „az elemzés a lehető legnagyobb közönség számára elérhető (érthető – OP) legyen”, a jövőre vonatkozó következtetéseikben pedig messzemenő óvatossággal járnak el.

Dr. Osman Péter